

ПАМЕТНИКЪТ НА АЛЕН БОСКЕ

Паметникът на Ален Боске се намира в градинката на площадчето, където се срещат улиците “Шейново” и “Драгоман”. Площадчето е познато още и като Адвокатската градинка, поради стогодишното присъствие на адвокатски кантори около градинката и по уличките близо до нея.

Ален Боске е френски писател от руски произход, роден е в Одеса през 1919 г. в семейството на баща поет, който преживявал от търговия с пощенски марки, и майка цигуларка, една от добрите ученички на Яша Хайфиц. За първи и единствен път Ален Боске бил в България малко след като се родил. Тогава родителите му се изселили от Одеса във Варна, престояли тук две години, после се преместили в София и през 1925 г. отпътували за Белгия. Детството и юношеството на бъдещия поет преминали в Брюксел, където записал литература в Брюкселския университет. От май 1940 г. до края на фашистката агресия във Франция той се сражавал в Съпротивата отначало под белгийско знаме, а след това и под френско. По-късно едно дълго пътешествие го отвело до Ню Йорк, където станал за малко секретар на “Ла воа дьо Франс” – нюйоркското издание на “Франс либр”, след това постъпил в американската армия. Изпратили го да служи в Тексас, после – в Мериленд, след това – в Калифор-

Ален Боске

ния, а през декември го изпратили в Северна Ирландия. След края на войната, като член на Съвета за контрол над Берлин, заемал важен политически и административен пост в управлението на разделения на четири части град. В края на краищата през

1951 г. Ален Боске се завърнал при себе си – отпътувал за Париж, където завършил следването си в Сорбоната и се отдал на литературната си същност. От 1956 г. до 1970 г. преподавал френска литература в няколко американски университета, а през 1960 и 1961 г. преподавал американска литература в университета в Лион, Франция. Започнал да сътрудничи доста впечатляващо на вестниците “Монд”, “Котидиен дьо Пари”, “Фигаро”, “Нувел литерер”, а през 1974 г. продуцирал и поставил за Канал 3 на френската

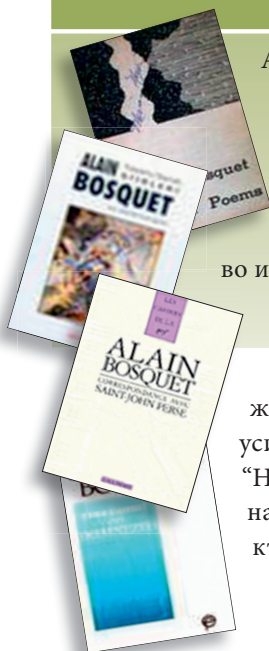
телевизия пиесата си “Как се казва аз?”.

През следващите години с много труд и вдъхновение създавал романи, пишел поезия, критика и есета и така успял да спечели признанието на цяла Франция. За радост на френската публика бил избран за член на журито Ренодо и за вицепрезидент на литературната академия “Маларме”, за член на белгийската кралска Академия за френски език и литература, за член на литературната академия на Квебек и за президент на европейската Академия за поезия със седалище в Люксембург.

ПРИЗНАНИЯ

Ален Боске написал множество романи, които му донесли и множество награди. Най-интересни от тях са наградата “Интералие”, връчена му за написания през 1965 г. роман “Мексиканска изповед”, Гран при на Френската Академия за романа “Руска Майка” и наградата “Шатобриан”, връчена му за неговия последен роман “Писмо до моя баща, който трябваше да е на сто години”. Следващата година Ален Боске получил Голямата награда за поезия на Френската Академия за цялостно творчество и тя представлява короната на неговия живот, златния плод на вдъхновението, което не го оставяло нито за миг. Ален Боске починал на 17 март 1998 г.

Идеята за изграждане на паметник на известния френски творец във Варна принадлежи на поета Любомир Левчев, който не само лично се познавал с Ален Боске, но положил и усилия през есента на 1990 г. Ален Боске да получи международната литературна награда “Никола Вапцаров”. Макар идеята на г-н Левчев и инициативата по изграждане на паметник на Ален Боске да датирали още от 2003 г., началото поставило решението на ПК по култура към Общинския съвет от 14 април 2004 г., когато Адвокатската градинка получила името

площад "Ален Боске". Не много след това, между организаторите – Любомир Левчев, Община-Варна и съпругата на поета Норма Боске, започнала оживена кореспонденция, в която Норма Боске уведомила г-н Левчев, че е готова да дари изработеният от нея бюстов портрет на Ален Боске. Така идеята за паметник на поета във Варна станала реална, не много след това варненският арх. Жечев проектирал паметника и подготвил мястото му в Адвокатската градинка, преименувана вече на площад "Ален Боске". Докато бронзовият бюст на поета пътувал от Париж за Варна, фирмата за обработка на мрамор и гранит на братя Стойчеви изработила постамент и на 8 август 2004 г. го монтира на мястото му.

ТЪРЖЕСТВО

Откриването на паметника на Ален Боске станало тържествено в присъствието на президента на републиката, кмета на града, дипломати, всички консули на чужди държави, специален гост на тържеството била и съпругата на поета – г-жа Норма Боске. В речта си преди откриването президентът Първанов споделил, че еднакво харесва както белетриста Боске, така и преводача и критика, но най-много харесва поета Боске заради стихосбирките му "Трето завръщане" и "Четвърто завещание", сборниците "100 бележки за една самота" и "Сонети за края на един век". След него реч произнесъл кметът на града, актьори рецитирали стихове от Ален Боске. Паметникът бил открит от президента г-н Първанов.

Кметът на града и президентът Първанов откриват паметника

Паметникът на Ален Боске има чист силует, оформен от постамент и бюст, твърде зле пропорционирани един спрямо друг. По всякакви причини внушителният полиран постамент от черен гранит, изработен специално за пристигания от Париж бюст, се оказал твърде голям за него, което нарушава визуалното, пък и поетично предназначение на паметника.

Бронзовият бюст на поета е изработен от Норма Боске – съпруга на Ален Боске. Учудващото е, че г-жа Боске никога не е изучавала моделиране и не е правила други скулптури. "Всичко започна много просто – си припомни г-жа Боске в разговор на следващия ден след откриването – Един ден, когато се прибрах от Европа при семейството си в Калифорния, минах през Ню Йорк, където живееха родителите на Ален – майка му беше добра цигуларка, а баща му беше известен поет. Майка му тъкмо вземаше уроци по моделиране от един много добър скулптор. Кой знае защо, като гледах какво

правят, си казах, че какво, бих могла и аз да направя това.

И когато се прибрах в Париж, си купих материали и направих бюстов портрет на Ален, съвсем малък около 20 см. Вторият бюст, който направих, беше мой автопортрет, също толкова малък. Дали е бил хубав? Е, знам ли? И третият бюстов портрет, вече по-голям, е този, който се намира тук. Така е, аз никога не съм учила скулптура, аз съм един дебютант отпреди 40 години. Този бюст изработих по снимка през 1964 г., тогава Ален беше на 43 години, дадох го на леяря, той го изля и допреди десетина дена стоеше у дома".

На въпроса как бюстът се е озовал във Варна, тя отговори: "Българският президент помоли един свой приятел бизнесмен, г-н Иванов, който по това време се

Норма Боске

намираше в Париж, да ме намери и да поиска бюста, за да го поставят тук. Това беше на 1 август. Не знам дали г-н Иванов го е донесъл лично, или го е пратил. След бюста на Ален често правех бюстове на наши познати, поети, артисти, музиканти. Един доста сполучлив бюст на драматурга Самюел Бекет откупиha и поставиха в "Тринити колидж" в Дъблин. Но повечето обикновено ги подарявам."

